
Obsah

Slovo úvodem	9
Předmluva	11
1 Národní a universitní knihovna v letech 1918–1958	15
1.1 Knihovna od vzniku samostatné republiky	15
1.2 Československé knihovny v období okupace	16
1.3 Národní knihovna za druhé světové války	18
1.4 Národní knihovna v poválečném období	21
2 Poválečné Československo a legislativní rámec nakládání s kulturním majetkem	23
2.1 Dekret prezidenta republiky č. 5/1945 Sb.	23
2.2 Dekret prezidenta republiky č. 12/1945 Sb.	24
2.3 Dekret prezidenta republiky č. 108/1945 Sb.	25
2.4 Zákon č. 137/1946 Sb., <i>o Národních kulturních komisiích pro správu státního kulturního majetku</i>	29
3 Konfiskace knih a kompetence jednotlivých úřadů	31
3.1 Sekretariát pro evidenci památek	31
3.2 Národní a universitní knihovna	33
3.2.1 Konfiskáty na severočeských zámcích	36
3.3 Komise pro zajišťování uměleckých a historických předmětů v zemi České	42
3.4 Ministerstvo školství a osvěty a Fond národní obnovy	43
3.5 Revize a kritika Národní knihovny v roce 1948	48
4 Rezervní fondy Národní knihovny ČR	51
4.1 Budování rezervních fondů v Národní knihovně a snahy o jejich zpracování	51
4.2 Uložení rezervních fondů v Národní knihovně	52
4.3 Původní vlastníci knih zastoupených v rezervních fondech Národní knihovny	53
4.4 Knihy zavlečené na území protektorátu z Německé říše	53
4.4.1 Říšské knihovny	56

4.5 Knihovny svážené z domácího území	57
4.5.1 Administrativní knihovny	57
4.5.2 Knihovny českých a německých škol	57
4.5.3 Knihovny českých vysokých škol a ústavů	58
4.5.4 Knihovny německé univerzity	58
4.5.5 Spolkové knihovny	58
4.5.6 Knihovny nacistických úřadů a organizací	59
4.5.7 Veřejné německé knihovny	59
4.6 Soukromé knihovny	59
5 Edice vybraných pramenů	62
5.1 Hlášení Národní a universitní knihovny o škodách způsobených německou okupací	62
5.2 Tisková zpráva Národní a universitní knihovny z 18. června 1945	64
5.3 Tisková zpráva Národní a universitní knihovny z 28. června 1945	65
5.4 Tisková zpráva Národní a universitní knihovny z 13. července 1945	65
5.5 Přípis Národní a universitní knihovny v Praze ve věci zajišťování knih	66
5.6 Seznam knih, které byly doručeny do Národní a universitní knihovny	67
5.7 Oběžník Zemského národního výboru v Praze ve věci zajišťování knihoven po Němcích	68
5.8 Výnos ministerstva školství a osvěty ve věci zajištění knih a knihoven z majetku osob státně nespolehlivých	69
5.9 Přípis ministerstva školství a osvěty ve věci zajišťování knih	71
5.10 Výnos ministerstva vnitra ve věci zajištění a úschovy cenných a památných předmětů v zajištěných zámcích a jiných objektech podle dekretu č. 5/1945 Sb.	72
5.11 Pokyny Josefa Scheybala místním orgánům ke svážení knih a hudebnin z majetku Němců a státně nespolehlivých osob	76
5.12 Oběžník Zemského národního výboru v Praze ve věci hlášení o uložení konfiskovaných tisků, popř. i jejich třídění	78
5.13 Směrnice ministerstva školství, podle kterých jest postupovati při vytříd'ování knih z německých konfiskátů	79
5.14 Vyhláška osidlovacího úřadu a Fondu národní obnovy v Praze č. 488/47	80
5.15 Pokyny k provedení vyhlášky č. 488/1947 o knižních konfiskátech	83
5.16 Vyhlášení národní směny mládeže	86
5.17 Pokyny pro provádění národní směny školní mládeže	89
5.18 Výnos ministerstva školství o odsunu nepotřebných knih z knihoven vysokých škol	90
5.19 Přípis Národní a universitní knihovny v Praze ve věci zajištění knihovny Jiřího Smíchovského	94
Závěr	96
Resumé	98
Obrazová příloha	101
Seznam pramenů a literatury	138
Seznam zkratek	141